

Jak zabezpieczyć się przed stratami powodziowymi

Doświadczenie pokazuje, że mieszkańcy terenów powodziowych nie wiedzą, jak ograniczyć straty powodziowe. Większość z nich nie wierzy, że można coś zrobić samemu dla ochrony dobytku i własnego życia. Najważniejszą czynnością jest ustalenie, czy budynkowi grozi zalanie i jak głęboka może być w tym miejscu woda

Jak samemu zmniejszyć straty powodziowe?

Na to czy powódź wystąpi, nie mamy żadnego wpływu. Natomiast możemy zrobić wiele, by zmniejszyć swoje własne straty. Do takich działań należą przede wszystkim:

- ubezpieczenie domu i wyposażenia,
- zabezpieczenia techniczne,
- przygotowanie domu do powodzi,
- organizacja życia i pracy w domu,
- przygotowanie rodziny do powodzi i ewakuacji.

Ubezpieczenie domu i wyposażenia

W Polsce ubezpieczenie przed stratami spowodowanymi przez powódź jest zazwyczaj elementem ubezpieczenia "od ognia i innych zdarzeń losowych" obejmujących: ogień, huragan, powódź, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, tąpnięcie, lawiny. Dla wszystkich rolników, czyli osób posiadających więcej niż 1 hektar gruntu rolnego lub leśnego oraz budynki ubezpieczenia uwzględniające wymienione zagrożenia są obowiązkowe, a ceny takich polis preferencyjne.

Polisa ubezpieczeniowa zapewnia odszkodowanie w sytuacji, gdy powódź lub inne zdarzenie losowe zniszczy bądź uszkodzi dom. Wówczas znaczna część strat zostanie pokryta z odszkodowania. Decyzja o wyborze firmy ubezpieczeniowej oraz rodzaju polisy musi być przemyślana.

Podstawowe zabezpieczenia techniczne

Do podstawowych działań technicznych, które w zdecydowany sposób mogą przyczynić się do zmniejszenia strat powodziowych, należy:

- właściwe odprowadzenie wód deszczowych z okolicy domu,
- dbałość o prawidłowe działanie rowów odwadniających,
- zabezpieczenie kanalizacji przed cofaniem się ścieków.

Jeśli teren wokół domu jest tak ukształtowany, że nie ułatwia szybkiego odprowadzenia wód deszczowych, jest duże niebezpieczeństwo przedostania się tych wód do piwnic domu, leżącego poniżej poziomu gruntu garażu, czy budynków gospodarczych. Warto więc zadbać o: takie ukształtowanie terenu wokół domu, by ułatwiać odpływ wód deszczowych oraz takie wyprowadzenie odpływu wody z rur spustowych odprowadzających wodę z dachu, by mogła ona szybko dostać się do okolicznego systemu odwadniającego.

Rowy odwadniające pełnią bardzo ważną funkcję. Ich nieprawidłowe działanie jest częstą przyczyną zalania lub podtopienia wielu budynków. Bywa, że rowy są niedrożne ze względu na rosnące tam chwasty i wyrzucane odpady, zdarza się również, że zostały całkowicie zasypane przez nieświadomych skutków właścicieli posesji przy budowie wyjazdu z domu. Warto więc, najlepiej wspólnie z sąsiadami, sprawdzić, czy rowy w okolicy są drożne i ciągle je konserwować.

Jedną z częstszych przyczyn niemałych strat są ścieki, które w czasie powodzi, a nawet w czasie silnych deszczów, potrafią cofając się w sieci kanalizacyjnej, zalać piwnice budynków niszcząc zgromadzone tam rzeczy. Jest na to prosty, choć wymagająca finansowych nakładów (wydatek rzędu kilkudziesięciu złotych) sposób. Porad w tej sprawie montażu zaworu zwrotnego lub zamykanej ręcznie zasuwę na sieci kanalizacyjnej udzieli każdy hydraulik.

Przygotowanie domu

Znając lokalną historię i cechy powodzi można zastanowić się, jak przygotować na takie zagrożenie swój dom. Nie wtedy, kiedy powódź nadciąga, ale na stałe. To często się opłaca, choć niektóre z metod wymagają dość dużych nakładów finansowych.

- Zastosowanie osłon stałych (betonowych lub ziemnych). Metodę tę można stosować tam, gdzie spodziewany zalew nie jest głęboki. Polega ona na opasaniu budynku niskim wałem ziemnym lub murem przeciwpowodziowym (betonowym, kamiennym). Skala spotykanych w praktyce rozwiązań jest bardzo różna: począwszy od zabezpieczenia zewnętrznego zejścia do piwnicy w budynku, aż po zabezpieczenie grupy budynków. Ze względu na dość wysokie koszty (konstrukcja, zapewnienie stateczności, odprowadzenie wody itd.) nie stosuje się zabezpieczeń indywidualnych wyższych niż 1 m.
- Uszczelnienie domu to metoda polegająca na uniemożliwieniu wodzie dostępu do wnętrza budynku. Do typowych środków stosowanych w praktyce należą: położenie nieprzepuszczalnej warstwy na murach budynku (np. ceramicznej), nakładane na czas powodzi osłony na okienka do piwnic i drzwi wejściowych, podniesienie progów drzwi wejściowych, zasuwę w sieci kanalizacyjnej oraz inne. Metoda ta daje dobre efekty tylko do pewnej głębokości zalewu – ok. 1 m. Przy większych głębokościach parcie wody na ściany uszczelnionego budynku może naruszyć ich konstrukcję. Zależy to oczywiście od grubości ścian budynku i materiałów, z jakich zostały wykonane.
- Zabezpieczenie przed wodą wnętrza budynku i wyposażenia. Metoda ta polega na umożliwieniu wodzie swobodnego przepływu przez budynek i zapewnienia takich warunków, by jak najmniej wyposażenia znalazło się w tej strefie. Najlepsze efekty daje odpowiedni dobór funkcji pomieszczeń i ich wyposażenia, wodoodporna powierzchnia ścian, zastosowanie ceramicznych płytek podłogowych (zamiast parkietów lub drewnianych paneli) oraz umieszczenie niektórych urządzeń, takich jak np. piece c.o., w bezpiecznych miejscach, np. na pierwszym piętrze lub strychu. Metodę tę stosuje się w budynkach, gdzie spodziewana głębokość wody przekracza 1 m.

Organizacja życia w domu

Organizacja domu może również w istotny sposób wpłynąć na wielkość strat. Podstawowe rady w tym zakresie są następujące:

- biuro wyposażone w drogi sprzęt komputerowy lub warsztat pracy wyposażony w kosztowne urządzenia nie powinien być, jeśli to możliwe, zlokalizowany na parterze,
- bezpieczniejszy dla samochodu jest garaż na poziomie terenu niż zlokalizowany w piwnicy,
- ważne dokumenty takie jak akty własności, polisy ubezpieczeniowe, świadectwa pracy, metryki urodzenia, akty ślubu, podobnie jak pamiątki rodzinne, pieniądze i kosztowności powinny być przechowywane na wyższych kondygnacjach.

Przy zakładaniu lub modernizacji różnych instalacji, np. ogrzewania, warto zastanowić się, czy nie można zainstalować pieca nie w piwnicy, ale na wyższej kondygnacji. Wiele osób, które zostały dotknięte przez powódź zdecydowało się na takie zmiany.